

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ (ΠΡΟΠΑΗΡΩΤΕΑ)

Εν Ἑλλάδι Δραχ. 10
Εν Τουρκίᾳ 1/2 τουρκικῆς λίρας
Εν τῇ ἄλλῃ ἀλλοδαπῇ 1/2 ἀγγλικῆς λίρας

Ἀρχεται ἀπὸ τῆς πρώτης ἐκάστου μηνός.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΠΕΜΠΤΗΝ

Πᾶσα αἴτησις ἀφορώσα εἰς τὸ φύλλον ἀπευθύνεται
Πρὸς τὸν κ. Ἱ. Λαμπροδίνην διηγητόρον
Ὁδὸς Σόλωνος 36

Τὰ χειρόγραφα δὲν ἀποδίδονται

ΑΓΩΝ

ΟΡΓΑΝΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ ΤΩΝ ΟΙΚΩΝ ΚΑΙ ΥΛΙΚΩΝ ΔΥΝΑΜΕΩΝ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΘΝΟΥΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Κύριον ἄρθρον (Ποία διὰ τὴν Ἑλλάδα ἡ σημασία τοῦ πολεμικοῦ στόλου). — Τὰ ἐν Κρήτῃ. — Ἐθνικὸς πλοῦτος (Τὰ μεταλλεῖα τῆς Ἑλλάδος). — Ἀγγέλματα καὶ ὄρυγλοι. — Ἡπειρος (Τὰ ἐγκαίνια τοῦ νοσοκομείου Χατζηκόστα ἐν Ἰωαννίνοις). — Αἱ περὶ ναυτικοῦ δηλώσεις τοῦ κ. Θεοτόκη. — Ἐκ τοῦ βίου τῶν ἐν Ἀμερικῇ Ἑλλήνων. — Τὰ ἐν Ἑλλάδι. — Ἐπιφύλλις (Τὸ γλωσσικὸν ζήτημα ὑπὸ τοῦ κ. Γ. Χατζηδάκι καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου).

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ τῇ 21 Νοεμβρίου 1907

Αἱ ἐνώπιον τῆς Βουλῆς δηλώσεις τοῦ κ. Γ. Θεοτόκη πρωθυπουργοῦ, ἃς ἐν ἄλλῃ στήλῃ αὐτολεξεῖ παραθέτομεν, περὶ συμπληρώσεως τῶν πολεμικῶν παρασκευῶν τῆς χώρας διὰ τῆς ἐνισχύσεως τοῦ ναυτικοῦ θὰ πληρώσωσιν εὐφροσύνης τὸ Πανελλήνιον οὐ μόνον, διότι ἡ κυβέρνησις τοῦ βασιλείου μετὰ πολυχρόνιους ἀμφισβητούμεναι καὶ διαταγμοὺς, μετ' ἀπαρθεῖν καὶ ἀσύνετον ἀτολίαν εἰσῆλθεν εἰς τὴν ὁδὸν τῆς στοιχειώδους καὶ ἐμφύτου εἰς πάντα ζωικῶν ὁργανισμῶν μερίωνος περὶ αὐτοσυντηρησίας καὶ ἀμύνης, ἀλλὰ καὶ διότι ἐν τῇ ἀποφάσει ταύτῃ ἐρμηνεύεται εὐκρινέστερον ἡ κοινὴ τοῦ ἑλληνικοῦ συνείδησις, ὅτι ἡ Ἑλλὰς πρέπει νὰ καταστήσῃ ἰσχυρὰ ἰδίᾳ κατὰ θάλασσαν.

Ἀπλὴ τύχη δὲν ὑπῆρξεν, ὅτι αἱ λαμπρόταται περίοδοι τῆς ἑλληνικῆς ἱστορίας συνέπεσαν πρὸς τὴν ἀκμὴν καὶ τὴν τελειότητά των θαλασσίαν δύναμειν τῶν Ἑλλήνων. Οὐχὶ μόνον τῆς ἐλευθερίας, ἀλλὰ καὶ τοῦ ἑλληνικοῦ μεγαλείου ἐτίθεντο ἐν Σαλαμῖνι αἱ κορυφαῖες, ὅπως ὕστερον ὁ Κίμων ἐξαπλώσῃ τῆς ἀθηναϊκῆς δημοκρατίας τὴν δύναμιν ἀνὰ τὰς ἀκτὰς τοῦ Αἰγαίου παντῶν καὶ τῆς Μεσογείου μέχρι τῶν στομίων τοῦ Νείλου. Κατέπεσε δὲ τὸ μεγαλεῖον τῆς ἀθηναϊκῆς δημοκρατίας, τῆς προδρόμου ταύτης τοῦ παγκοσμίου ἑλληνικοῦ κράτους τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου, οὐχὶ ὑπὸ τὰ κυπτήματα τῶν πυκνῶν καὶ ἀκαταβλήτων στρατιωτικῶν φαλάγγων τῆς Σπάρτης, ἀλλὰ διὰ τῆς μεγαλοφυΐας ὑπὸ τοῦ Λυσάνδρου μετατοπίσεως τοῦ ἀγῶνος ἐν τῇ θαλάσῃ. Μυρία τοῦτου παραδείγματα παρέχουσιν οἱ ἀτελεύτητοι πόλεμοι τῶν διαδόχων τοῦ Ἀλεξάνδρου, καὶ ἡ κολοσσιαία ἑλληνικὴ αυτοκρατορία τοῦ Βυζαντίου ἐταπεινώθη ἐκαστοτὲ ὑπὸ τῶν πειρατικῶν στόλων τῶν Ἀράβων καὶ κατέπεσε τελευταίον, ὅτε παρημελήθη ἡ πατροπαράδοτος τοῖς Ἑλλήσιν ὑβρὶς κέλους ἡ ἀεὶ ποτε ἀγαγούσα αὐτοὺς εἰς τὴν ἐλευθερίαν, τὴν δόξαν καὶ τὸ μεγαλεῖον.

Ἀλλὰ τὴν κορωνίδα τῶν περὶ τοῦτου πειστηρίων ἐπέθηκεν ἡ μεγαλοφυΐα ναυτικῆς δύναμεις τῶν Ἑλλήνων κατὰ τὴν μεγάλην ἡμῶν ἐπανάστασιν, εἰς ἣν εἶπερ τι καὶ ἄλλο χρεώσεται ἡ δημιουργία ἐλευθερίας τῆς μικρᾶς ταύτης γωνίας τῆς ἑλληνικῆς χώρας.

Εὐχλωτότερον περὶ τοῦτου κήρυγμα πρὸς τοὺς νεωτέρους ἡμᾶς Ἑλλήνας δὲν ἴδυνται νὰ παρήσῃ ἡ ἱστορία: «Διὰ τὸ στόλου ἀνεκτίσασθαι τὴν ὑμετέραν ἐλευθερίαν, διὰ τοῦ στόλου καὶ θὰ φυλάξῃτε αὐτήν». Ἡ ἱστορία συμμαχεῖ ἐν τούτῳ πρὸς τὴν θάλασσαν, τοῦτο ἐστὶ πρὸς τὴν φύσιν, διότι καὶ ἡ ἱστορία δὲν εἶναι ἄλλο τι ἢ τὸ μοῖρατον ἀποτελέσμα τῆς συμπτώσεως καὶ τοῦ ἐπιδοξίου συνδυασμοῦ φυσικῶν ἐνεργειῶν. Καὶ ἡ θάλασσα περιβάλλουσα ἐν ταῖς ἀπαλαῖς αὐτῆς ἀγκάλαις τὸν σύμπαντα ἑλληνικὸν κόσμον φυσιζοῖ νύκτα καὶ ἡμέραν, ὅτι «ἐν ἔμοι κείται ἡ σωτηρία σου, ἡ ἀσφάλειά σου καὶ ὁ πολιτισμός σου».

Ἀλλὰ πρὸς τὰ σαλπίσματα ταῦτα τῆς ἱστορίας καὶ τῆς φύσεως κωφοὶ ἔμειναν ἐπὶ πεντήκοντα ἔτη οἱ κυβερνήται τῆς Ἑλλάδος, ἀνεγεννήθη δὲ ἡ περὶ τῶν θαλασσίαν δυνάμεων μερίμνα ὑπὸ τοῦ μεγίστου πολιτευτοῦ τῆς νεωτέρας Ἑλλάδος, τοῦ ἐς αἰὲ ἀλησιμονήτου Τρικούπη, καὶ ἐτέθησαν τὰ θεμέλια οἰκοδομήματος, ὅφ' ὃ μέλλει ἀσφαλῶς νὰ στεγασθῇ τῆς σημερινῆς Ἑλλάδος ἡ ἀνεξαρτησία, τῆς αὐρίου τοῦ μεγαλείου, καὶ ὁ ἔμμενος ἀτελέστα-

τον, διότι συνήρασε καὶ διεσκόρπισε τὸ προσ-
αχθὲν καὶ παρασκευαζόμενον πρὸς οἰκοδομίαν
ὕλικόν ἢ ἐπικατάρτος λαίλαψ τῶν θεσμῶν
καὶ συνταγμάτων, ἡ εἰκοσιπενταετής ἀναρχικὴ
κενολογία, ὥστε σήμερον νὰ εὐρισκώμεθα εἰς
τὴν ἀνάγκην νὰ ἀρχίσωμεν ἀπὸ τοῦ ἄλφα,
διότι στόλον ἢ Ἑλλὰς οὐχὶ ἀντάξιον μόνον
τῶν παραδόσεων τῆς δὲν ἔχει, ἐν ᾗ ἔχει τὰ
στοιχεῖα, ἀλλὰ καὶ τὴν ἐπιτακτικὴν ἀνάγκην
νὰ ἀποκτήσῃ οἷον θὰ περιβάλλῃ ὁ σεβασμὸς
τῶν ἐν τῇ Μεσογείᾳ λουομένων δυνάμεων.

Καὶ τὸ παρακείμενον τοῦτο τῆς φύσεως
καὶ τῆς ἱστορίας ἀνίκανον ἐστάθησαν νὰ νοή-
σωσι μόνον οἱ κυβερνήται τοῦ βασιλείου, διότι
ὁ ἑλληνικὸς λαὸς μέχρι καὶ τοῦ τελευταίου
ἀγρότου ἢ ἀλιέως διὰ τῆς φιλοσοφίας τῶν
ὁρμευμάτων, διὰ τῆς μυστικῆς ταύτης ἐπι-
κοινωνίας τῆς ἀκατεργάστου ἀνθρωπίνης ψυ-
χῆς πρὸς τὸν περιβάλλοντα αὐτὴν φυσικὸν
κόσμον ἐμόρφωσε τὴν περὶ κραταιοῦ στόλου
συνείδησιν ὡς τινα ἐνδόμυχον πόθον, ὡς μυ-
στικοπαθεῖν λατρείαν πρὸς θεόν, οὐ ἀγνοεῖ τὴν
μορφήν, ἀλλὰ γινώσκει τὴν ὑπαρξίν καὶ ἀν-
ύψωσιν ἐν τῇ συνείδησει ταύτῃ τὸν ἱερὸν
βωμὸν τοῦ ἀγνώστου τοῦτου θεοῦ, ἐφ' οὗ πεύ-
δει νὰ καύσῃ λιθάνων καὶ προσφέρει θυσιάς.

Εἰς τοὺς θελοντας νὰ μελετῶσι τὰ πράγ-
ματα πόσον ἀκριβῆ καὶ λαμπρὰν δὲν ἀποκα-
λύπτει τὴν ψυχολογίαν τοῦ ἑλληνικοῦ ἔθνους
τὸ λαχεῖν καὶ ἡ ἰδρυσις τοῦ ταμεῖου τοῦ ἐθνι-
κοῦ στόλου! Μελετήσατε οἱ δυνάμεινοι τὰς
ἐορτάς τῶν λεμβούχων τοῦ Πειραιῶς, τῶν Πα-
τρῶν, τοῦ Βώλου ὑπὲρ τοῦ ἐθνικοῦ στόλου,
τὰς εἰσφοράς τοῦ σιλιδωτοῦ, τὰς ἀποστολάς
χορηγμάτων ἀπὸ τῶν ἀγνώστων κλιτύων τοῦ
Καυκάσου καὶ πάσης ἐν Ἀμερικῇ πόλεως.
Μελετήσατε τὰς συγκινήσεις, ἃς προκαλοῦσι
τὰ κηρύγματα τοῦ Ματσοῦκα παρὰ τοῖς ἀ-
γρόταις τῆς Κύπρου καὶ τοῖς μαθηταῖς τοῦ
Πύργου τῆς Ἡλείας καὶ παρακολούθησατε
τὰ κλάνα τῶν μαθητῶν, ἵνα ἀνεύρῃτε τὰ
ἀσυνείδητα σπέρματα τῶν διδασκάλων τρις-
χιλιετοῦς ἱστορίας βλαστάνοντα πολὺ μᾶλλον
ἐν τῇ καρδίᾳ τοῦ δαιμονίου τοῦτου λαοῦ ἢ
ἐν τῇ ξηρᾷ κεφαλῇ τῶν παντοειδῶν Σιμο-
πολῶν.

Καὶ ἡ ἐκδύσθησις αὕτη ἤπλωσεν ἤδη
τοὺς θαλεροὺς κλάδους καὶ περιέβαλε καὶ
τοὺς κυβερνήτας.

Ἐν ταῖς δηλώσεσι τοῦ κ. Θεοτόκη διαγι-
νώσκωμεν ἅπας ἐπὶ τὴν εὐστοχον τοῦ ἀνδρὸς
τούτου ἀντίληψιν τῶν ἐθνικῶν ἀναγκῶν καὶ
τοῦθ' ὅπερ ἐστὶ μείζον, τὴν μεθοδικὴν ἐρμη-
ναίαν καὶ πραγμάτων τῶν περὶ τῶν ἀναγκῶν
τούτων πόθον τοῦ ἑλληνικοῦ ἔθνους.

Νῦν θάλασσαν ὁρῶμεν!

ΤΑ ΕΝ ΚΡΗΤῃ

Πρὸς τὴν βιενναίαν «Πολ. Ἀνταπόκρισιν» ἐπι-
στέλλουσιν ἐκ Λονδίνου περὶ τῶν ἐν Κρήτῃ πραγ-
μάτων λίαν εὐαρέστους εἰδήσεις, ταύτας:

«Κατὰ τὰς ἐκ Χανίων πληροφορίες, ἡ κατάστα-
σις παρουσιάζει σαφὲς ἀνέβησις. Ἡ βελτίωσις
αὕτη ἐκδηλοῦται εἰς μέγαν βαθμὸν εἰς ὅτι ἀπορρᾷ
τὴν δημοσίαν τάξιν καὶ τὴν κοινὴν ἡσυχίαν.

Τὸ ὅτι ἡ κατάστασις ἐλαβε τοιαύτην εὐχάριστον
τροπὴν ὀφείλεται πρὸ πάντων εἰς τὴν εὐθυκοσίαν
καὶ τὴν ἐπιρροὴν τοῦ ὑπάτου Ἀρμοστοῦ κ. Ζαΐμη.
κατὰ τι δὲ μέρος καὶ τῶν πλείστων μελῶν τῆς κρη-
τικῆς κυβερνήσεως.

Τῇ βοήθειᾳ τῶν Ἑλλήνων ἀξιωματικῶν ἐσχημα-
τίσθη πολιτοφυλακὴ ἐκ 1000 ἀνδρῶν καὶ σῶμα χω-
ροφυλακῆς ἐκ 1500.

Ἀμ' ὧς τὰ σῶματα ταῦτα ὁργανωθῶσι καὶ ἐκ-
παιδευθῶσι τελείως, ἡ κρητικὴ κυβέρνησις θὰ ἐργα-
σθῇ μετὰ ζήλου, ὅπως ἐπιτύχῃ τὴν ἀνάκλησιν ἐκ
τῆς νήσου τῶν διεθνῶν στρατευμάτων.

Ὡς ἐκ τῆς ἀμεροληψικῆς ἡν τῇρεῖ ἡ κυβέρνησις,
αἱ σχέσεις μεταξὺ Ἑλλήνων καὶ Μουσουλμάνων ἐ-
βελτιώθησαν ἐπαισθητῶς.

Ἡ αὐστηρότης, μεθ' ἧς τιμωροῦνται τὰ πολιτικά
ἐγκλήματα, ἐπέφερε τὴν ὁλοκληρὴν ἀπό τριῶν ἡρῶν
μηνῶν ἐξέλιψιν αὐτῶν.

Μόλις ἡ κατάστασις τῆς εὐρωπαϊκῆς χρηματισμοῦ
τὸ ἐπιτρέψῃ, θὰ συναρῶν δάνειον 11 εκατομ. δραχμῶν,
προωρισμένον διὰ τὴν βελτίωσιν τῆς συγκοινωνίας
καὶ δι' ἄλλα κοινωφελῆ ἔργα».

Ἡ πηγὴ τῶν εἰδήσεων τούτων εἶναι ἀσφα-
στάς, κυροῦνται δ' αὐτὰ ἄλλως ὑπὸ τῶν πραγ-
μάτων, ἄτινα οὕτως ἐμπεδοῦσι τὰς ἐπὶ τὸν Ἀλέ-
ξανδρον Θ. Α. Ζαΐμην ἐλπίδας τοῦ Βασιλέως τῶν
Ἑλλήνων, τῆς Κυβερνήσεως τῆς Ἑλλάδος καὶ τοῦ
ἔθνους ὁλοκλήρου. Ἐλέγθη ποτὲ περὶ τοῦ Ὑπάτου
Ἀρμοστοῦ Κρήτης, ὅτι συνειδῶς τὴν πολιτικὴν αὐ-
τοῦ δύναμιν ἐν Ἑλλάδι καὶ πεποιθὼς ἐπὶ τὸν ἀστέρα
αὐτοῦ εἶπεν: «Τὰ ἀξιώματα θὰ δώσωσιν ἐμὲ καὶ
ἐγὼ ἐγὼ τὰ ἀξιώματα». Ἀγνοοῦμεν, ἀν ἀληθὲς εἶ-
ναι ὁ ὅρος οὗτος. Ἀλλὰ γινώσκουμεν, ὅτι ἐν τῇ
διαχειρίσει οἷος δὴ ποτε ἐξουσίας ἡ ἐπιτυχία ἡκο-
λοῦθησε πάντοτε τὰ βήματά του. Ἡ ἐκ τοῦ ὅπ-
ουργίου τῶν ἐξωτερικῶν πρώτη ἐν καιροῖς κρισι-
μοτάτης διάθεσις τοῦ ἐσημειώθη δι' ἐπιτυχίαν,
ἃς ὁ διὰ τοῦ ὁρόβου τῆς δημοκρατίας συνήθως τρε-
ρόμενος καὶ ἀκαταπύρως ἔχων πρὸς τὴν ζήτησιν
τῆς ἀληθείας ἤμωσθ' ὅθ' ἔβραδύνῃ πολὺν χρόνον νὰ
μᾶθῃ, ἀλλ' ἃς οἱ ὀλίγοι καὶ πρὸ τούτου γινώσκουσι
καὶ προπτοῦν ἐκτιμῶσιν. Ἡ ἐπιτυχία συνοδεύει
καὶ νῦν τὰ βήματα τῆς διοικήσεώς του ἐν Κρήτῃ.

Ἑλληνικὴ καὶ δι' ἐξοχὴν ἑλληνικὴ χώρα ἡ
μεγαλόνησος δὲν θὰ στερηθῇ ποτε τῶν ἀτερπῶν
πολιτικῶν καὶ φιλοπονητικῶν ἀγώνων. Ἀλλὰ τὰ κύ-
ματα τῶν ἀντεγκλήσεων τούτων θαυνοῦνται ἀφή-
νοντα ἀντάρχον τὸν Ἀλεξάνδρον Ζαΐμην πολὺ μᾶλ-
λον ἐν Κρήτῃ, ὅπου ἵσκει ἡγεμόνος καθήκοντα,
ἢ ὅ καὶ ἐν Ἀθήναις ὡς κυβερνήτης τῆς Ἑλλάδος
πρώτος αὐτὸς ἐκ πάντων τῶν κοινοβουλευτικῶν
πολιτευτῶν τῆς Ἑλλάδος δεύτερον ἐν τούτῳ ἔχων
ἴσως μόνον τὸν Γ. Θεοτόκην κατάρθωντα νὰ τηρῇ
ἐν τῇ περὶ τῶν κοινῶν μερίμνῃ τὴν ἀξιοπρέπειαν
τοῦ ἀρχόντος τῆς χώρας ἀπορόβλητον ἀπὸ πάσης
ταπεινώσεως, εἰς ἣν ὑποβάλλει τοὺς συνήθει πολι-
τευτάς ἡ ἀνελεύθερος ὁρξίς τοῦ θεραπεύειν τὰς ἀ-
ξιώσεις τῶν ὀχλῶν.

Ἀκριβὲς ἡ εὐσάφεια αὕτη ἐμετρίσθη κατὰ πολλὴν
τὴν ὀξύτητα τῶν πολιτικῶν ἀντεγκλήσεων ἐν τῇ
νήσῳ καὶ τοῦτο ἴσως εἶναι ἡ τὸν μέγιστον κατω-
ρθώματίν του. Δὲν λέγομεν, πολλοὺ γε καὶ δεῖ,
ὅτι αἱ ἀντεγκλήσεις αὗται ἐσβέσθησαν, ἀλλ' ἡ ἀσά-
λευτος οὐδετερότης τοῦ Ἀλ. Ζαΐμη ἡπύμνησε τὴν
ὀξύτητα τῶν ἐπιθέσεων καὶ ἀπωστήριξε τὰ βέλη
τῶν πικροχόλων παραπόνων, ἅτινα συνήθως ἐκτο-
ξεύουσι κατὰ τῶν ἡγεμόνων οἱ ἀποτυχόντες.

Ἡδὲ πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν ἡ κρητικὴ βουλὴ ἐπε-
ράτωσε τὰς ἐργασίας τῆς, ἃς μέλλει καὶ Μάϊον
νὰ ἐπαναλάβῃ. Ἐν τῷ μικρῷ χρόνῳ τῆς βουλευτι-
κῆς ἐκτελέσεως οἱ Ἑλλήνες ἀξιωματικοί, οἵτινες ἀπ-
εστάλησαν ἐκεῖ ὡς ὁργανοὶ τῆς πολιτοφυλακῆς
καὶ διοικηταὶ τῆς χωροφυλακῆς, θὰ ἔχουσιν ὅλον τὸν
καιρὸν νὰ καταρτίσωσι τὴν δημοσίαν ταύτην δύναμιν
τοιαύτην, ὥστε νὰ πεισθῇ ἡ Εὐρώπη, ὅτι μάτριν
δύναμιν συντηροῦσα ἐκεῖ τὸν πολὺμυρον στρατὸν τῆς.

Ἄν τοῦτο κατορθωθῇ, ὡς εὐχεται καὶ ἐλπίζει
τὸ Πανελλήνιον, ἡ Α. Ε. ὁ ὑπάτος Ἀρμοστής τῆς
Κ. ἡτῆς θὰ προσθήσῃ εἰς τὰς μεγάλας τοῦ οἴκου του
πραδικὰς σελίδας ἐκ τῶν λαμπροτάτων. Διότι ἡ
στρατιωτικὴ ὑπὲρ τῆς δημοσίας ἀσφαλείας αὐτάρ-
κεια τῆς Κρήτης θ' ἀποτελέσῃ τὴν λαμπροτάτην ἀπὸ
ποσούτων αἰώνων ἀνευρεομένην ἡμῶν τῆς μετὰ τῆς
μητρὸς Ἑλλάδος ἐνέσεως.

Ο ΕΘΝΙΚΟΣ ΠΛΟΥΤΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Μικ τῶν ἀνεξαντλήτων πηγῶν πλούτου τῆς ἡμε-
τέρας χώρας εἶναι τὰ μεταλλεῖα. Ἄν δὲ ἡ ἐλλείψις
κεφαλαιῶν «ἴκατ' ἄρχῃ καὶ γινώσκειν ἐπιστημονικῶν
ἡμῶν τὴν χρησιμότητα τῶν πλούτων τοῦτου, ἀπὸ
μᾶς δεκαετίας ὁ ἔθνικος οὗτος πῶρος ἐτυχε
γοργώσεως καὶ ἐπιμελοῦς μερίμνης τῆς ἐντίμου κερ-
δοσκοπικῆς, ἔτος δὲ παρ' ἑτοῦς τὰ ἐκ τούτων ἐσοδα
τῆς δημοσίας οικονομίας πολλαπλασιάζονται καὶ θὰ
βρῶνται πολλαπλασιασθέντα, ἐφ' ὅσον ἂν τὸ συν-
εταιρικὸν πνεῦμα, τὸ βάσει ἔχον τὴν τιμιότητα ἐν
ταῖς συναλλαγαῖς καὶ σκέπτον τὴν συνεδίωξιν τῶν
ἀγλῶν καρπῶν του, ἐπεκτείνῃται περὶ τοὺς Ἑλ-
λησι καὶ προάγῃται ὑπὸ τῆς ἐμπροσθεν καὶ ἀγρύπνου
προστασίας τοῦ δικαστοῦ καὶ τοῦ νομοθέτου.

Καὶ μακρὰν μὲν εἰς εὐρισκόμεθα τοῦ ποσειδονοτά-
του χρόνου, καθ' ὃν οἱ Ἑλλήνες θὰ παύσωμεν ἀ-
ποστελλόντες τὰ μέταλλα τῆς ἡμετέρας χώρας εἰς
τὴν Ἑσπερίαν ὡς πρῶτον ὕλην καὶ ἀντὶ εὐτελοῦς
σχετικῶς τιμῆματος, ὅπως εἴτα λαμβάνωμεν τὰ
προϊόντα ταῦτα τῆς ἑλληνικῆς γῆς εἰς τιμὴν πολ-
πλασίαν ὡς ἐπεξεργασμένα ὅργανα τῶν μυριονύμων
ἀναγκῶν τῆς κοινωνίας, ἀλλ' ὅπως ἠγόρασε ἡ συν-
τελεσθεῖσα πρόοδος εἶναι μεγάλη καὶ γοργὴ βραίνει
εἰς μείζονα ἐπὶ ἀνάπτυξιν.

Ὑπὸ τῆς ἐπιθεωρήσεως τῶν Μεταλλείων τοῦ
Κράτους καταρτίσθησαν καὶ ἐδημοσιεύθησαν ἐπίση-

μοι στατιστικοὶ πίνακες ἐμφαίνοντες τὴν παραγω-
γὴν τῶν μεταλλευμάτων, μετὰλλων καὶ μαρμάρων
ἐκ τῶν ἐν ἐνεργείᾳ ὀρυχείων κατὰ τὸ ἔτος 1904

Τῶν συνοπτικῶν τούτων πινάκων ἀκριβὴς περὶ
ληψὶν παρέσχεν ἡ «Οἰκονομικὴ Ἑλλάς», ἣν κα-
ταχωρίζομεν κατωτέρω. Ἀλλὰ πρὸ τούτου πρέπει
νὰ σημειώσωμεν, ὅτι εἰς τὸ ἔκτοτε διαρροῦσαν τριετές
διάστημα τὸ ποσὸν καὶ ἡ τιμὴ τῶν ἑλληνικῶν εἰς
τὴν ἀλλοδαπὴν ἐξαχθέντων μεταλλευμάτων ἡξήθη-
σαν κατὰ τὸ τεταρτημῖον τῶν δηλούμενων ἐν τοῖς
πινάξιν τοῦ 1904.

Ἡ περιλήψις τῆς «Οἰκονομικῆς Ἑλλάδος» ἔχει:
«Τὰ κατὰ τὸ ἔτος ἐκεῖνο ἐργασθέντα ἑλληνικὰ
μεταλλεῖα ἦσαν 33, ἐκ τούτων δὲ 15 παρήγον με-
τάλλευμα σιδήρου, 5 σιδηρομαγγανίου, 3 ψευδαργύ-
ρου, 2 μαγγανίου, 1 χρωμίου, 2 λευκολίθου, 2 λυ-
γνίτου, 1 θείου, 1 σμύρνης, καὶ 2 ἀργυροῦχον μό-
λυβδον, πλὴν, ἐννοεῖται, τῶν ὑπὸ τῆς ἀγγλικῆς ἐται-
ρείας τῶν μαρμάρων ἐκμεταλλευομένων εἰς διαφό-
ρους περιφερείας τοῦ κράτους λατομείων.

Τὸ σύνολον τῆς παραγωγῆς τῶν μεταλλευμάτων,
μετὰλλων καὶ μαρμάρων, καθὼς καὶ ἡ μέση ἀξία
αὐτῆς ὑπολογίζεται ἐν συγκρίσει πρὸς τὴν τοῦ ἔτους
1903, ὡς ἐξῆς εἰς τόνους καὶ φράγκα χρυσᾶ:

Εἶδος	1903	1904
μεταλλεύματος	Τόνοι	φρ. χρ.
Σιδήρου.....	416,711	8,205,810
Σιδηρομαγγανίου	126,773	1,703,224
Ψευδαργύρου.....	15,134	1,401,757
Μαγγανίου.....	9,923	165,415
Χρωμίου.....	7,678	268,730
Λευκολίθου.....	37,209	678,187
Λυγνίτου.....	13,827	152,238
Θείου.....	1,201	158,785
Σμύρνης.....	5,567	592,906
Μαρμάρων.....	μ ² 5,105	1,438,474
Ἀθροισμα.....	639,128	9,765,476
Ἀργυροῦχος μόλυ- βδος εἰς χελύνας	15,969	6,689,556
Γενικὸν ἄθροισμα	655,097	16,455,032
	649,628	16,384,696

Ὡς τὰ ἀξία τῆς παραγωγῆς τοῦ 1904 ἀπο-
δεικνύεται ὑπολειφθεῖσα κατὰ φρ. 70,336 τῆς τοῦ
1903. Ἡ παραγωγὴ τοῦ 1902 εἶχε συμπεσῶσθαι
εἰς ἀξίαν φρ. χρ. 16,939,863, ἡ τοῦ 1901 εἰς
17,911,075, καὶ ἡ τοῦ 1900 εἰς 13,335,601.

Ἐπομένως ὁ μέσος ὅρος τῆς ἐτησίως παραγωγῆς τῶν
ἑλληνικῶν μεταλλείων κατὰ τὴν πενταετίαν 1900-04
ἀντιπροσωπεύει ἀξίαν φρ. χρ. 16,205,253. Ἡ τῆς
προηγούμενης πενταετίας ἀπὸ τοῦ 1895 παραγωγὴ
ἐκυμαίνεται μεταξὺ 14 καὶ 16 εκατομμυρίων. Μετὰ
τὸν ἀργυροῦχον μόλυβδον, κατέχοντα πάντοτε τὴν
πρῶτην θέσιν ὡς πρὸς τὴν ἀξίαν, τὸ σπουδαιότερον
ὡς πρὸς τὴν ποσότητα καὶ τὴν ἀξίαν ἐκ τῶν
ἑλληνικῶν ὀρυκτῶν προϊόντων εἶναι τὸ μετάλλευμα
σιδήρου, ὅπερ, παραγόμενον ἐκ 15 ἐν ἐνεργείᾳ με-
ταλλείων κεμένων εἰς τὴν Λαυρεωτικὴν καὶ τὰς Κυ-
κλάδας, ἐσημειώθη τῷ 1904 μετὰ παραγωγὴν 442,
159 τόνων ἀξίας φράγκων χρυσῶν 3,192,919. Ἡ
μέση τιμὴ αὐτοῦ κατὰ τόνον ἦτο φρ. 7.56, ἐν ᾗ
τῷ 1903 ἦτο 7.69, τῷ δὲ 1889, ὅπως ἐσημειώθη
ἡ ἀνωτέρα παραγωγὴ αὐτοῦ (τόνοι 628,517) ἦτο
φρ. 10 κατὰ τόνον. Σημειωτέον ὅτι ἀπὸ τοῦ 1903
ἤρχισε τὸ πρῶτον ἀναρχοφαιμένη εἰς τοὺς ἐπίσημους
πινάκας ἰδιαίτερος ἡ παραγωγὴ τοῦ σιδηρομαγγα-
νίου ἐκ τῶν διαφόρων μεταλλείων τῆς Λαυρεωτικῆς,
ἔχουσα, κατὰ ποσὸν καὶ ἀξίαν, ὡς δεικνύει αὕτην
ὁ ἀνωτέρω γενικὸς πίναξ.

Εἰς τὰ διάφορα ἑλληνικὰ μεταλλεῖα καὶ μαρμα-
ρυχεῖα ἀπησχολήθησαν τῷ 1904 κατὰ μέσον ὁ-
ρον ἡμερησίως 9,893 ἐργάται, ἀπέναντι 10,135
το

